

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Daniely Zemanové a soudce Miloslava Výborného v právní věci žalobkyně: **nezl. F. A.**, zast. JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou se sídlem Veleslavínova 55/12, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 4. 2014, čj. OAM-23/LE-LE05-ZA08-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 4. 2015, čj. 60 Az 6/2014-71,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně JUDr. Anně Doležalové, MBA, advokátce, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **3 400 Kč**, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nezletilá žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“), narozena v roce X., státní příslušnice X, požádala o udělení mezinárodní ochrany na území ČR *za účelem sloučení rodiny*. Vzhledem ke svému nízkému věku a skutečnosti, že se narodila až na území ČR, odvozuje svůj azylový příběh od své matky a především svého otce (taktéž státní příslušníci X.).

[2] Žalovaný vydal ve věci žádosti stěžovatelky dne 29. 4. 2014 rozhodnutí čj. OAM-23/LE-LE05-ZA08-2014, kterým stěžovatelce, stejně jako v jiných řízeních jejím rodičům, neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (zákon o azylu). Žalobu stěžovatelky proti tomuto rozhodnutí krajský soud zamítl rozsudkem označeným v záhlaví tohoto usnesení. V něm konstatoval, že žalovaný na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu správně dospěl k závěru, že v případě rodičů stěžovatelky ani v její věci nejsou splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Stejně tak žalovaný správně vyhodnotil, že v případě návratu stěžovatelky do země původu jí nehrozí žádné závažné nebezpečí, což ostatně tvrdili i samotní rodiče

stěžovatelky. Protože se dle názoru krajského soudu žalovaný se zjištěným skutkovým stavem vypořádal přiléhavě a vyčerpávajícím způsobem, v dalším odkázal krajský soud na napadené rozhodnutí v návaznosti na závěry rozsudku NSS, sp. zn. 8 Afs 75/2005.

[3] Stěžovatelka se se závěry krajského soudu neztotožnila, proto podává tuto kasační stížnost. Znovu odkázala na rozsudek NSS ze dne 5. 11. 2008, čj. 9 Azs 14/2008-57, č. 1943/2009 Sb. NSS, dle něhož se postavení dítěte žádajícího o mezinárodní ochranu ve většině případů odvíjí od postavení jeho rodičů – též žadatelů. Žádosti rodinných příslušníků jsou zpravidla vzájemně provázané a dotýkají se rodiny jako celku. Úkolem správního orgánu a následně soudu tedy bylo vyloučit, že rodiče stěžovatelky budou v případě návratu do vlasti pronásledováni z důvodů dle § 12 zákona o azylu a zda jim bude hrozit vážná újma dle § 14a téhož zákona. Žalovaný dle stěžovatelky této povinnosti nedostál. Byť si je stěžovatelka vědoma, že její žádost o mezinárodní ochranu a žádosti jejich rodičů jsou samostatné, oddělené žádosti, její žádost nemohla být řádně projednána bez současného přezkumu zákonnosti rozhodnutí ve věci jejich rodičů, neboť pochybení žalovaného především při rozhodování o žádosti otce stěžovatelky bylo její hlavní žalobní námitkou (*žaloby otce i matky stěžovatelky nebyly věcně projednány, protože krajský soud je odmítl pro nedoplnění žalobních důvodů v zákonné lhůtě – pozn. NSS*).

[4] Pokud by opravdu došlo k uvěznění rodičů stěžovatelky, což nelze vyloučit bez řádného posouzení jejich žádostí, byla by stěžovatelka od rodičů odloučena a umístěna do dětského domova v zemi původu. Stěžovatelce není zřejmé, proč toto nepovažoval soud za splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 či § 14a zákona o azylu. Stěžovatelka vznesla obdobnou námitku i ve vztahu k rozhodnutí žalovaného, a sice že žalovaný nezjistil skutkový stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti (zejména ve vztahu k žádostem o udělení mezinárodní ochrany jejich rodičů).

[5] V dané věci se jedná o přípustnou kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, neboť byla podána včas, osobou oprávněnou a splňuje požadované náležitosti. Pokud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, je zkoumán atribut její přijatelnosti (§ 104a s. ř. s.), přičemž teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, posoudí Nejvyšší správní soud její důvodnost. Podrobněji se zdejší soud vymezením institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, na které plně odkazuje, a které vymezuje přijatelnost zejména jako důvody přesahující vlastní zájmy stěžovatelky.

[6] Stěžovatelka se k přesahu vlastních zájmů nevyjádřila. Ani Nejvyšší správní soud sám žádné důvody přesahující její zájmy neshledal. Kasační stížnost je nepřijatelná. K tomu zdejší soud uvádí následující.

[7] Podle § 13 odst. 1 zákona o azylu [r]odinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Udělení azylu rodinnému příslušníku azylanta podle § 13 odst. 1 zákona o azylu, je možné jen v případě existence pravomocného

pokračování

rozhodnutí o udělení azylu osobě, která je rodinným příslušníkem žadatele o azyl (viz rozsudek NSS ze dne 12. 8. 2004, čj. 4 Azs 147/2004-81, Sb. NSS 388/2004).

[8] Přestože je nepochybné, že právní postavení nezletilé stěžovatelky je do jisté míry závislé na právním postavení jejich rodičů, dle jejího tvrzení zejména na postavení jejího otce, nelze v nynější fázi řízení ignorovat míru, v jaké dochází k porušování základních lidských práv u každé z těchto osob zvlášť (viz bod 16 rozsudku NSS ze dne 11. 7. 2012, čj. 1 Azs 8/2012-22, a tam uvedenou judikaturu). Azylové důvody totiž musí být spjaty s konkrétním žadatelem, právě on osobně musí splnit podmínku pronásledování či odůvodněných obav z něj. Stěžovatelka se narodila v roce X na území ČR. Z informací vyplývajících ze spisu lze konstatovat, že v zemi původu svých rodičů nikdy nebyla a nemá na tuto zemi žádné ekonomické, sociální, či jiné vazby. Nikdy netvrdila, že byla vystavena nebezpečí pronásledování ze strany státních orgánů zemi původu jejich rodičů, naopak, prostřednictvím své zákonné zástupkyně výslovně uvedla, že jí žádné nebezpečí spočívající v pronásledování v zemi původu nehrozí. V daném případě tak není mezi účastníky řízení sporné, že stěžovatelka nesplňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 ani § 14 zákona o azylu. Není ani pochyb, že za daných okolností nesplňovala ani podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 13 zákona o azylu, neboť žádný z jejich rodinných příslušníků nepožíval statutu azylanta.

[9] Ostatně v tomto smyslu jsou koncipovány obě formy mezinárodní ochrany, a sice azyl za účelem sloučení rodiny (§ 13 zákona o azylu) a doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny (§ 14b zákona o azylu), dle kterých se rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 zákona o azylu, resp. rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany v případě hodném zvláštního zřetele, udělí azyl, resp. doplňková ochrana, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu, příp. doplňkové ochrany. Udělení některé z forem mezinárodní ochrany nezletilé stěžovatelce podle § 13 či § 14b zákona o azylu by proto bylo v souzené věci možné jen v případě existence pravomocného rozhodnutí o udělení mezinárodní ochrany jejího rodiče. To však není případ stěžovatelky. Z tohoto pohledu proto nelze napadenému rozsudku krajského soudu ničeho vytknout. Krajský soud nebyl ani povinen v řízení o žalobě stěžovatelky přezkoumávat rozhodnutí žalovaného vydaná v řízeních o věcech rodičů stěžovatelky.

[10] Z obsahu kasační stížnosti stěžovatelky je zřejmé, že se domáhá mezinárodní ochrany pouze z důvodu sloučení rodiny s jejím otcem, taktéž neúspěšným žadatelem o mezinárodní ochranu v ČR. Nejvyšší správní soud nedávno rozhodl ve věci jejího otce rozsudkem ze dne 8. 7. 2015, čj. 10 Azs 269/2014-72, tak, že zrušil rozsudek Krajského soudu v Plzni, kterým krajský soud zamítl žalobu otce proti rozhodnutí žalovaného o neudělení žádné z forem mezinárodní ochrany. Věc vrátil soudu k dalšímu řízení pro závažné procesní pochybení, v důsledku kterého nebyla žaloba otce stěžovatelky vůbec meritorně projednána.

[11] V projednávané věci tak není situace otce nezletilé stěžovatelky po zrušení rozsudku krajského soudu zdejším soudem postavena najisto (na rozdíl od její matky, která se svojí kasační stížností ve věci udělení mezinárodní ochrany neuspěla ani u zdejšího soudu; k

tomu viz usnesení NSS ze dne 14. 5. 2015, čj. 9 Azs 324/2014-61, kterým NSS odmítl kasační stížnost matky). Za takové situace je nezbytné respektovat práva nezletilé stěžovatelky podle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte z roku 1989 (č. 104/1991 Sb.), dle kterého „[z]ájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány“ a podle článku 9, podle kterého jsou státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, povinny zajistit, aby dítě nemohlo být odděleno od svých rodičů proti jejich vůli. Bude proto na příslušných správních orgánech, aby respektovaly shora uvedené články Úmluvy, a případné nucené vycestování nezletilé ve shora uvedeném smyslu pečlivě zvažovaly. Nezletilé, bude-li to v jejím zájmu, je třeba správními orgány umožnit další pobyt v České republice (srov. k tomu již cit. rozsudek NSS čj. 9 Azs 14/2008-57).

[12] Ani skutečnost, že otec stěžovatelky se svojí kasační stížností před zdejším soudem úspěšně, nemůže sama o sobě obstat jako relevantní důvod pro zrušení napadeného rozsudku ve věci stěžovatelky. Závěry krajského soudu v řízení o žalobě otce stěžovatelky nelze v této fázi řízení nijak předjímat. Dospěje-li snad krajský soud v novém řízení o žalobě otce k závěru, že rozhodnutí žalovaného bude nutno z důvodu nezákonnosti zrušit, a bude-li otec stěžovatelky následně v novém správním řízení úspěšný, vytvoří se tím prostor pro případnou novou žádost stěžovatelky o mezinárodní ochranu. Nové rozhodnutí žalovaného ve věci otce tak stěžovatelce může poskytnout „silnější“ důvod mezinárodní ochrany ve formě sloučení rodiny s azylantem (srov. rozsudek NSS ze dne 5. 11. 2008, čj. 9 Azs 14/2008-57, č. 1943/2009 Sb. NSS).

[13] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura NSS tak poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Podmínky přijatelnosti v tomto případě nejsou splněny. Kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. proto soud pro nepřijatelnost odmítl.

[14] Zdejší soud rovněž uvádí, že si nemohl nepovšimnout, že v řízení před krajským soudem rozhodovala o návrhu nezl. stěžovatelky na ustanovení zástupce asistentka soudce. Stejného procesního pochybení se krajský soud dopustil též ve věci otce stěžovatelky s tím rozdílem, že v jeho věci mu zástupce pro řízení o žalobě ustanoven nebyl. V důsledku tohoto procesního pochybení zdejší soud usnesení krajského soudu, kterým odmítl žalobu stěžovatelčina otce, zrušil, neboť rozhodování o těchto věcech asistence soudce podle zákona žádným způsobem nepřísluší (k tomu viz argumentaci v rozsudku čj. 10 Azs 269/2014-72, již cit. v bodě [10] shora, body 11-15). V nynějším případě nicméně protizákonný postup krajského soudu nemohl mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé, neboť krajský soud stěžovatelce zástupce ustanovil.

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[16] Stěžovatelce byla usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 2. 10. 2014, čj. 60 Az 6/2014-25, v řízení o žalobě zástupkyní ustanovena advokátka JUDr. Anna Doležalová, MBA. Podle § 35 odst. 8 poslední věty s. ř. s. platí, že zástupce ustanovený

pokračování

v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátky JUDr. Anny Doležalové, MBA, částkou 3 400 Kč [jeden úkon právní služby po 3.100 Kč dle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, s přihlédnutím k ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) téže vyhlášky (návrh ve věci samé - kasační stížnost), a jeden režijní paušál po 300 Kč za jeden úkon právní služby dle § 13 odst. 3 téže vyhlášky]. Advokátka uvedla, že není plátcem DPH. Z tohoto důvodu jí zdejší soud DPH nepřiznal. Celková částka 3.400 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. července 2015

Zdeněk Kühn
předseda senátu